



Módszertani Hírlevél

2022. december

Nagy örömmel osztjuk meg vendégszerzőink írásait a 2022. évi decemberi Hírlevelünkben!
Köszönjük, hogy egy éve elindulhatott egy közös munka, melynek eredménye ez a színes, tájékoztató jellegű kiadvány.

Bemutakozó

Színes Fogadó Tér Szenvedélybetegek Integrált Intézménye

9023 Győr, Szigethy Attila utca 109.

Intézményvezető: Káldyné Szabó Eszter

A szenvedélybeteg alacsonyküszöbű ellátásunk

küldetése a megkereső munkára épülő közvetlen prevenciók technikákkal végzett korai szociális munka megvalósítása, rizikócsoporthoz tartozók fellelése; életet veszélyeztető helyzetek elhárítása; a szenvedélybetegség, mint függőség által okozott egészségügyi és egyéb járulékos ártalmak csökkentése; valamint pozitív életmód - változás elősegítése céljából.

A szolgáltatás igénybevételének nem feltétele az absztinencia, 16. életévüket betöltött személyek anonim és önkéntes módon, térítésmentesen vehetik igénybe.

A szenvedélybeteg nappali ellátásunk

olyan szociális alapszolgáltatás, mely az érintettek és hozzátartozóik napközbeni ellátását, gondozását végzi az alábbi irányelvek mentén:



- egyéni igényekhez igazodva és az önkéntességre alapozva szervezünk és bonyolítunk le speciális segítő programokat
- felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programokat biztosítunk
- elősegítjük az ellátást igénybe vevők rehabilitációját, a társadalomba, korábbi közösségébe való visszailleszkedését, ösztönözzük az életmód-változtatást
- szükség szerint kapcsolatot tartunk az ellátott kezelőorvosával, az egészségügyi gondozást végző szakemberrel, a hozzátartozókkal
- nem feladatunk az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása

A nappali intézmény programjai is nyitottak, az intézményi ellátást igénybe nem vevő személyek számára is hozzáférhetőek, térítésmentesek.

A szolgáltatás célcsoportjai:

1. **Primer prevenció:** fiatal korosztály számára önismeret, tudatosság fejlesztése, kommunikációs alkalmak, közösségépítés, a függőségbe való belesodródás megelőzése.
2. **Másodlagos prevenció:** már veszélyeztetett, vagy függőséggel küzdő emberek (korosztálytól függetlenül) segítése helyzetük felismerésében, a lehetőségeik megismerésében, a változtatás fontosságára való ráébredésben. Szükség esetén egészségügyi vagy rehabilitációs ellátásba jutásuk segítése.
3. **Harmadlagos prevenció:** saját erőből, vagy rehabilitációs segítség után felépülő és józanodó emberek segítése absztinenciájuk megtartásában, előbb sorstárs közösségbe való beilleszkedésük, majd a társadalomba való reintegrációjuk segítése. Ennek keretében a társadalom érzékenyítése irányukba a függőség természetének, betegség-definíciójának szélesebb körben való ismertetésével, közös programokkal.

A szolgáltatás missziója

Szakmaiság – Karitativitás – Lelkiség

Programjaink

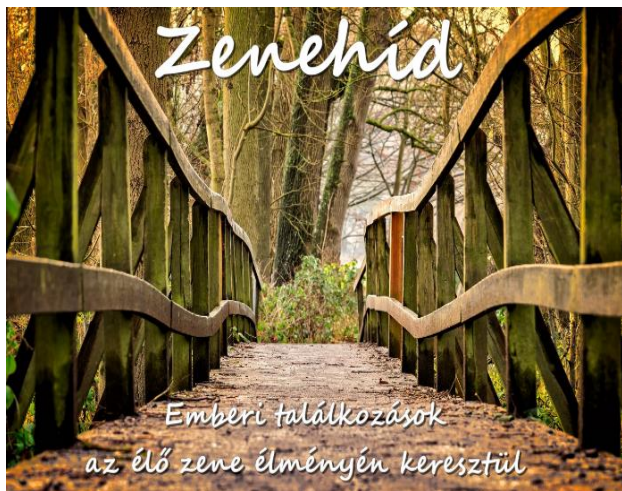
„Józanság megőrző” zárt csoport és nyitott csoport

A sorstárs közösségi csoportban a fontolgatók találkozhatnak felépülőkkel, látják, hogy józanul mennyivel teljesebb életet élhetnek. A felépülők tudják egymást erősíteni, megélhetik, hogy már ők képesek másnak segíteni. Egy-egy téma vagy film kapcsán kötetlen beszélgetünk különböző témákról – nem csak a függőség témakörében, hanem alapvető emberi értékekről, működésekről, élethelyzetekről. A beszélgetés mellett kompetencia-fejlesztés, közösségépítés folyik (játékok, tudás-átadás, gyakorlás pl. erőszakmentes kommunikáció, indulatkezelés, érzelmek felismerése)

„Délelőtti játékos klub” nyitott csoport

A résztvevők igénye szerint alakítjuk, minden van lehetőség közös játékra (társas, UNO, egyéb kártya, domino...) és kötetlen beszélgetésre.

„Zenehíd” nyitott csoport



4 hetente péntekenként a felépülő függők rehabilitációjába a művészetekkel, és azok léleksimogató hatásaival való találkozást éppúgy beépítjük, mint a nem függő emberekkel való kapcsolatépítést. Ezt a két komponenst egyesíti Zenehíd című nyitott programunk, melynek során függőségben bármilyen szinten érintett és kívülálló érdeklődők jönnek össze, hogy zeneértő, hangszeren játszó önkénteseink segítségével élményt és közösséget teremtsenek, az „itt és most” -ban együtt töltsenek időt. Az egymáshoz való közeledést egyszerűbb, közismertebb dalok közös éneklése, a komolyzenébe való bepillantás, hangszerek kipróbálása, és kötetlen beszélgetés is segíti.



„Megosztás” nyitott csoport

A legalább egy éve józan (szermentes), felépülő meséli el az életútját: hogyan nőtt fel, hogy sodródott a függőségbe, mi volt a személyes mélypontja, hogy sikerült felállnia, és most milyen az élete.

„Apa, Anya, Pia” zárt csoport

Alkoholbeteg családban felnőtt emberek számára 10 alkalmas tematikus csoportokat indítunk. Találkozásonként 2 órában adunk át elméleti tudást, együtt játszunk, feladatokat végzünk el, személyes élményeket osztunk meg arról, hogy melyek az ilyen család jellemzői, ez hogyan hat a gyermekekre, milyen nehézségeket okoz. Természetesen kitérünk arra is, hogy hogyan lehet a nehézségekből erősségeket kovácsolni. Fontos a sorstársi közösség megtartó ereje.

„Játékos önismeret” nyitott csoport

Függőségben érintett és nem érintett emberek közös csoportja havi egyszer 2 órában. Különböző játékok, helyzetek (asszociációs kártyák, mozgásos játékok, kommunikációs és egyéb játékok) kipróbálása, és a megélt tapasztalatok, érzések megbeszélése.



„Szabad mozgás” – Lemanguria módszerrel nyitott csoport

Egy kisgyermeknek minden mozdulata spontán és őszinte, aztán megtanuljuk, hogy mit várnak tőlünk, elkezdünk arra figyelni, hogy mások milyennek látnak, mit szólnak... Így elveszítjük a kapcsolatot testünkkel, elfelejtjük, milyen jó „csak úgy” mozdulni egy zenére, egy érzésre. A szabad mozgás alkalmakon ezek újbóli felfedezésére indulunk. Nincs jelentősége, hogy ki milyen múlttal, egészségi állapottal, mozgáskultúrával rendelkezik, nincsenek jó és rossz mozdulatok, megoldások. Közben figyelhetünk befelé, egy - egy társra, vagy akár az egész közösségre, élményeinket pedig meg is oszthatjuk egymással. A 10 alkalomból álló programsorozat azzal a céllal jött létre, hogy függőségben bármilyen módon érintett és kívülálló emberek találkozassanak olyan közös élményben, amely mindkét oldalon bontja az előítéleteket. A mozgássorozat egyes alkalmai önmagukban is teljes élményt nyújtanak.



„Találkozások” nyitott csoport

Függőségben érintett, és nem érintett emberek közös encounter csoportja havi egyszer 2 órában. Nincs témamegjelölés, arról beszélgetünk, ami az éppen jelen lévőket foglalkoztatja: félelmek, élmények, érzések, kapcsolódás a másikkal vagy épp elhatárolódás. Senki nem tudja a „tutit”, de bárki elmondhatja a véleményét. Ez a csoportunk valódi, mély találkozásokra ad lehetőséget.

Kamaszok számára

Megkereső munkára épülő közvetlen prevenciós technikákat alkalmazó korai szociális munka a köznevelési intézményekben (szakképzési centrum, gimnázium, egyetem), illetve az osztályokat behívva az intézményben rizikócsoportok fellelése; életet veszélyeztető helyzetek elhárítása; a szenvedélybetegség, mint függőség által okozott egészségügyi és egyéb járulékos ártalmak csökkentése; valamint pozitív életmód - változás elősegítése céljából. Az intézményben lehetőségünk van csoportbontásra, hosszú távú célunk a korosztály mind egyéni, mind csoportos keretek közötti megtartása tanórán kívül is.

„FoMO” – Fear of Missing Out

Egyetemi korcsoport bevonásával a FoMO érzés aspektusai (Gondolatébresztő témáink: Tudsz nemet mondani? Én a Mindenható; Rapid vs. Insta; Pánik a köbön; Nem hívtak? Lemaradtál? Tanulás vagy Buli? Buli vagy Tanulás?)

„Teen voices” – Kamasz hányinger

16-18 éves korosztály számára prevenció, önismeret, asszertív kommunikáció, felvilágosítás a szenvedélybetegségekről, bullying, társas kapcsolatok (Gondolatébresztő témáink: Mutasd a zenéd!; Beszéljünk Messenger-ül!; Tik és Tok; Kit küldenél el és hová?; Ismerek valakit, aki...; Meséld el az életedet sikerként!)

Szerfüggő kliensek számára

Aktív szerfüggők esetében az egyéni beszélgetések során elsődleges feladatunk a biztonságot nyújtó, elfogadó légkör megteremtésével a bizalmi kapcsolat kialakítása. A segítség második szakaszában közösen ránézünk a szerfogyasztási szokásokra, annak problémás voltára, megtörténik a szerhasználatot kiváltó okok és következmények feltérképezése, áttekintjük és elemezzük a múltbeli beavatkozási kísérleteket. Pozitív megerősítést és kommunikációt alkalmazva igyekszünk érdekeltté tenni, hogy az adott állapotból elmozdulva motivált legyen a változásra. Józan élet kialakítása szempontjából lényeges a kedvező környezet kialakítása, ezért szükség esetén egy bentlakásos terápiára teszünk javaslatot, enyhébb esetben támogatjuk, hogy önállóan is próbálkozzon a leállással.

A közös munka folyamatának fontos állomása az a pont, amikor a kliens alkalmassá válik, hogy bekapcsolódva a Józanságmegőrző csoportunk munkájába találkozzon felépülőkkel, megtapasztalja a befogadást, támogatást, és lássa, hogy szermentesen is lehet boldog, teljes életet élni. A csoportban a felépülőket támogató technikák (sóvárgáskezelés, megosztások, tudatosság...) mellett személyiségfejlesztés is zajlik (önismeret, erőszakmentes kommunikáció, nyitottság, őszinteség megélése...)

Már felépülésben lévő szerfüggők esetében a kezdetektől támogatjuk a csoporton való részvételt, emellett szükség esetén lehetőséget biztosítunk egyéni, személyközpontú beszélgetésekre. Itt azokat a problémáit, kérdéseit beszélheti át a segítővel, amelyeket a csoportba még nem tud, vagy nem akar bevinni.

Emberarcú függőség – Facebook sorozat

Ezzel a címmel indítottuk útjára Facebook cikksorozatunkat. 2022. január óta heti rendszerességgel tesszük közzé írásainkat, elsősorban függőség, szerhasználat témakörben. Szakemberink több aspektusból is ránéznek ezekre a problémákra, de más fontos emberi és társadalmi kérdéseket is boncolgatunk, mint pl.: elvárások, szokások, tudatosság. Elsődleges célunk a közvéleményformálás, a függők és „nem függők” közötti ellentétek, előítéletek, félelmek csökkentése.



Fontos célkitűzés számunkra, hogy függő vagy nem függő klienseink számára is lehetőséget biztosítunk verseik, gondolataik, köszönetnyilvánításaik megosztására. Első, témanyitó írásunk:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=420241193221529&set=a.219493153296335>

Költségvetés-kvíz

Költségvetés tervezése napjainkban nélkülözhetetlen ahhoz, hogy egységeink gazdálkodását átlássuk, nyomon kövessük és biztosítsuk hosszútávú működésüket.

A Szeretetszolgálat intézményei az iNet felületen tervezik minden évben novembertől következő évi költségvetésüket.

A felületen szereplő adatok (munkavállalók nevei, egységhez tartozó gépjárművek stb.) a tervezési ciklus előtt frissítésre kerülnek, azonban fontos, hogy amennyiben eltérést vagy hibát találnak tervezés közben, jelezzék a régióközpontba.

A tervezés modulonként történik: Bér, Gépjármű, Ingatlan, Bevételek, Működés, Ingatlan.

A tervezéshez segítséget jelent a kiküldött tájékoztató anyag, az iNet felületen a Súgó tartalma, valamint az egyes tervezési sorok végén a kérdőjelek. Kérjük kérdés esetén először ezek valamelyikében keressétek a segítséget.

Az elinduláshoz érdemes segítségül hívni a jelenlegi évre vonatkozó analízist (szintén a felületről lehúzható táblázatos kimutatás a terv és tény adatokról) valamint a régiótól kapott főkönyvi kivonatot és egyéb anyagokat. A tervezés során fontos az ütemezés figyelése (megfelelő hónapra, időszakra kerüljenek összegek) valamint a megjegyzés / részletezés sorok kitöltése. A mentés gomb megnyomása minden esetben szükséges ahhoz, hogy az adat bekerüljön a rendszerbe.

A videós oktatáson túl a következő kis kvízzel szeretnénk támogatni a tervezést, amely, egyrészt olyan tudnivalókat tartalmaz, amelyre biztosan támaszkodni lehet, illetve információkat a frissítésekről, melyek újdonságot jelenthetnek. Reméljük a segédanyagok kellő támogatást tudnak nyújtani a tervezési időszakhoz, amennyiben bármi felmerülne kérjük a régióközpontba forduljatok, rajtuk keresztül mi is szívesen rendelkezésekre állunk bármikor.

Kvíz a költségvetés-fejlesztés oktatáshoz kapcsolódóan

- 1.) Milyen dokumentumra van szükség a tervezés megkezdéséhez?
 - a. előző évről főkönyvi kivonat és analízis
 - b. lista az érvényes adómértékekről
 - c. dokumentált jóváhagyás a régióvezetőtől a tervezésre
 - d. intézményvezető munkaszerződésére
- 2.) Mikor szükséges az 'Új bér hozzáadása' gombot használni?
 - a. Ha valakinek az eddighez képest magasabb bért tervezek.
 - b. Ha olyan munkavállalót tervezek, aki november 1. után érkezett a Máltába, vagy a jövő évben érkezik.
 - c. Ha olyan munkavállalót tervezek, akinek lejárt a próbaideje.
 - d. Minden munkavállalót ezzel a gombbal kell tervezni.
- 3.) A munkavállalók listája milyen dátumnak megfelelő állapotot tükröz?
 - a. Naprakész, mivel minden nap hajnalban frissül
 - b. 2022. augusztus 1-it
 - c. 2022. november 1-it
 - d. 2023. január 1-it



4.) Milyen kimutatás segítségével tudjuk követni az egységünk terv és tényadatait?

- a. Analízis
- b. Főtábla
- c. Elemző lekérdezés
- d. Szcenárió elemzés

--> Analízis létrehozható a felületen kiválasztott egységre és időszakra.

5.) Melyik adat megléte NEM szükséges ahhoz, hogy a rendszer üzemanyagköltséget számoljon?

- a. Gépjármű átlagfogyasztása
- b. Üzemanyagtípus
- c. Műszaki érvényességének lejárta
- d. Tervezett futás (km)

--> Az üzemanyag típusát a gépjármű-nyilvántartásból veszi a rendszer, amennyiben ez ott nincs megadva a felület nem tud üzemanyagot számolni. Az átlagfogyasztást és tervezett futást a tervezés során kell felvinni, ezek szükségesek az üzemanyagköltség számításához. Ha rámentünk a gépjármű táblázatában megjelenik kiszámolt összeg, mint Éves üzemanyagköltség.

6.) Melyik tételt NEM kell semmilyen esetben sem tervezni gépjárműhöz kapcsolódóan?

- a. Műszaki vizsga díja, ha tervévben lejár a műszaki
- b. Biztosítás
- c. Büntetések tervösszege
- d. Autópálya matrica

7.) Milyen eszközök segíthetik a tervezést a felületen?

- a. Súgó és Tooltipek
- b. Chat
- c. Kontrolling osztály azonnali telefonos elérése
- d. Gyakori kérdések rovat

--> A Súgó a jobb felső sarokban található, a Tooltipek pedig meghatározott tervsorok végén lévő kis kérdőjelek, amelyek, ha fölé tesszük a kurzort további segítő információt nyújt adott sor tervezéséhez.



8.) Autópályamatricát milyen ütemezéssel szükséges tervezni?

- a. Éves összegnek beírni majd szétosztani hónapokra
- b. Csak arra a hónapra beírni amikor esedékes a teljes összeg
- c. Nem kell megadni, hogy melyik hónapra
- d. Nem szükséges tervezni

9.) Milyen jogosultsági beállítások léteznek a rendszerben?

- a. olvasási és tervezési
- b. lekérdezési
- c. elnevezési
- d. kérdezési

10.) Mire NEM kell figyelni Cafetéria tervezésekor:

- Próbaidőre bizonyos elemek nem tervezhetőek
- Részmunkaidős kollégák a munkaidő arányában részesülnek
- Munkavállalónként kerüljenek be ezek az adatok is
- Cafetéria elemek szét legyenek bontva

11.) Melyik modulban lehet az idei évtől tervezni a MOL kártyák éves díját?

- Működés
- Bértervezés
- Ingtatlan
- Gépjármű



12.) Melyik adat NEM szükséges adott munkavállaló béradatainak megtervezéséhez?

- Amennyiben nyugdíjas, ennek jelölése
- Születési dátum
- Munkakör
- Alapbér összege

13.) Melyik, jövő évre vonatkozó számadat került „beégetésre” a rendszerbe, (vagyis nem szükséges beírni)?

- négyzetméterre vonatkozó gáz díja
- négyzetméterre vonatkozó energia díja
- kötelező gépjármű biztosítás éves díja
- casco éves díja

--> Az áramszolgáltatás díja be van égetve a rendszerbe, amennyiben a fogyasztás megadásra kerül, magától számol a felület. A gáz díja eltérő lehet besorolás szerint. A kötelező gépjármű biztosítás díja első 2023 első félévére megegyezik a 2022-es második félévivel, azonban a 2023 második félévi még nem kerül meghatározásra. A casco esetében az egész éves díj csak az év elején válhat véglegessé.

13+1.) Milyen nevű modul NINCS a rendszerben?

- Ingtatlan
- Bértervezés
- Gépjármű
- Eszközök

Helyes válaszok: 1-a; 2-b; 3-c; 4-a; 5-c; 6-c; 7-a; 8-b; 9-a; 10-d; 11-d; 12-b; 13-b; 13+1-d

Készítette: Magony Ágnes, Molnár Anna – OK Kontrolling Munkacsoport

Kitüntetettjeink: interjú Horváth Ádámmal

Szent Kristóf a Gyermekekért díjjal ismerték el a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nevelőszülői hálózat szakmai munkatársa, Horváth Ádám munkáját. A Belügyminisztériumban tartott ünnepségen Fülöp Attila, gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár elmondta, hogy az elismeréseket azok kapják, akik arra teszik fel az életük egy részét, hogy nehéz, hátrányos helyzetben lévő, sok traumán átesett gyerekek életében vállaljanak szerepet. A Szent Kristóf a Gyermekekért díjjal azoknak a szakembereknek az áldozatos munkáját köszönik meg, akik szakmai és emberi szempontból is kiemelkedő munkát végeznek a gyerekek és a hátrányos helyzetű fiatalok nevelésében.

Horváth Ádám eddigi szakmai pályafutása során mindvégig a gyermekvédelmi területhez közel dolgozott. Kezdetben gyermekjóléti szolgálatban volt családgondozó, majd egy budapesti kerület gyermekjóléti központjában vállalt vezetői feladatokat. Ezt követően a közigazgatásban próbálta ki magát, ahol az engedélyezési, ellenőrzési eljárások során is megmaradt a gyerekek, és az ellátásukért felelős személyek szakmai támogatását végző szakmai szemlélete. Ezt követően került a Máltai Gondviselés Háza Nevelőszülői Hálózat élére, ahol nemcsak a rá bízott gyerekek életét próbálta meg nap, mint nap jobbá tenni, hanem a vele dolgozó kollégák és nevelőszülők helyzetét is folyamatosan figyelemmel kísérte, támogatta. Munkája során mindvégig a gyerekek érdekeit tartotta szem előtt, aminek érdekében saját maga és kollégái fejlesztése mellett, több sikeres képzést szervezett leendő és már képzett nevelőszülőknek, mely során a gyerekek ellátásának fontossága és szabályszerűsége mellett ennek szépségét is igyekszik minden alkalommal megmutatni, melyet az is segít, hogy három gyermek édesapja.



OMM: Mit gondolsz, miért Te részesültél a kitüntetésben?

HÁ: Nem könnyű kérdés, hisz egyrészt sok olyan szakembert ismerek, akik szintén megkaphatnák ezt az elismerést, másrészt magamat dicsérni, hogy milyen ügyes vagyok, nem az én stílusom.

18 éve dolgozom a gyermekvédelemben. Voltam családgondozó gyermekjóléti szolgálatnál, voltam szakmai vezető gyermekjóléti központban, dolgoztam az államigazgatás területén és aztán nevelőszülői hálózat vezetőjeként. Ha visszagondolok a különböző helyek sikereire, kudarcaira, egyértelmű, hogy akkor tudtam sikeres lenni, amikor a főnököm, főnökeimtől bizalmat, - hogy kicsit patetikus legyek – szeretetet kaptam a munkámhoz és a többi munkatársammal is hasonló módon, kölcsönösen segítve a másikat a tudott, kimondott cél érdekében dolgoztunk.

A munkámhoz mindig is úgy álltam, hogy nem csak kiosztottam a feladatot, hanem végig gondolva a folyamatot, azt is kerestem, hogy nekem hol, melyik részében van teendőm. Motor, kerék, vagy ütköző szerepem van ebben?

Mikor biztossá vált, hogy megkapom a díjat, megírtam a pátyi, közvetlen kollégáimnak és megköszöntem nekik is a támogatásukat, hiszen nélkülük nem érhettem volna el ezt. A válaszaik alapján ők is érezték ezt a csapatmunkát.

Hogy miért most? Ebben – azt gondolom – szerepe van az új pozíciónak, új feladatnak is. A munkámhoz szükséges támogatást, az elismerésüket eddig is többször éreztem, az, hogy kaptam egy új feladatot, az is ennek köszönhető. Ez a díj számomra az elismerés, hogy van látható nyoma a munkámnak, de egy motiváció is a következő 20 évre. Köszönöm nekik is ezúton is!

OMM: Mitől más a mi, Máltai nevelőszülői hálózatunk, mint a többi?

HÁ: A Máltai Családok Háza Nevelőszülői Hálózatot többen úgy is hívják, hogy az örökbefogadó nevelőszülői hálózat. Minden helyzetben azt nézzük, hogy mi a gyerek érdeke. Nem a gyermekvédelmi rendszernek szeretnénk megfelelni, nem szeretnénk fölöslegesen haza vagy örökbe adni egy gyereket olyan helyzetben, amiről tudjuk, nem jó neki. Mostanában néhány esetben amiatt kellett érvelnünk, hogy testvérek ne egy helyen nevelkedjenek. Mert azt láttuk, hogy ez a gyerekek érdeke.

Idén ezért is két nagy konfliktussal kezdtük az évet. A leveleinkre válaszul fel is hívtak bennünket az érintettek, hogy mit gondolunk, az egyik nevelőszülőnek meg is ígérték, hogy elviszik onnan a gyermeket. Semmi nem történt. A levelekben a tényeket és a saját következtetéseinket írtuk le. Nem az érzelmeink, a rendszer kiszolgáltatásának a vágya vezetett bennünket. Kényelmetlen, de ez a gyerek érdeke. Már sok fórumon elmondtam, hogy 1997-ben a gyermekek védelméről szóló törvényt fogadtak el, nem más, a gyermekvédelmi rendszerben dolgozó személyek kényelmét kell figyelembe vegyük. Ezekben az esetekben is kellemetlen volt a konfliktust felvállalni. Nehezebb azt az utat követni, ami a gyerek érdeke, de ez a feladatunk.

Amiért különlegesesek vagyunk még, hogy ez egy CSAPAT. Vannak vitáink, volt, hogy jól jött egy hétvége, hogy nem láttuk egymást, de a célt mindenki tudja, mindenki ezt vallja, ebben nem volt és nincs is vita közöttünk.

OMM: Magyarországon 23 ezer olyan gyermek van, akiknek nem adatott meg, hogy vér szerinti szüleivel legyen és velük nevelkedjen. Többségük, 16 ezer gyerek nevelőszülőnél él, a többiekéről intézményi keretek között gondoskodnak. Milyen sikerekkel találkozta a munkád során?

HÁ: 2017-ben két nevelőszülőnk, Weeber Tiborné és Szűcs Edit a Kézenfogva Alapítvány által kiírt év nevelőszülője díjat elnyerték. Három díjazott van egy évben. 2020-ban az EMMI által kiírt Szent Anna-díjat Papp Kálmánné nevelőszülőnk kapta meg másik két nevelőszülő mellett.

Ők a jól látható sikert elérik. Nem olyan látványos, de nekünk sikert jelent, ha egy állandóan szökdöső gyermek számára olyan nevelőszülőt találunk, ahol egy kicsit meg is pihen.



Siker, hogy bár nem hirdetjük, hogy indul nevelőszülői képzésünk, mindig telt ház van, a legutóbbi 2 alkalommal két csoportot is kellett indítsunk.

Siker lehet egy hazagondozás, vagy egy örökbefogadás, ha az a gyermek érdeke.

Siker, hogy a nevelőszülőink nem adják fel a nehézségek ellenére sem a küzdelmüket, amivel a hivatásuk jár. Ebben szerepe van a kiválasztási folyamatunknak és a segítő hozzáállásnak is.

Siker, hogy a legtöbb gyereknek, amikor elhagyják fiatal felnőttként a nevelőszülői házat, valamilyen végzettségük van, így nem szorulnak segélyekre.

Ádám 2022. októberétől a nevelőszülői hálózatot működtető Magyar Máltai Szeretetszolgálat Családok Háza Integrált Intézmény vezetését átadta Szombathelyi Laurának, és a KMR szakterületi vezetőjeként segíti a Közép-Magyarországi Régió gyermekjóléti intézményeit.

Gratulálunk, és további eredményes munkát kívánunk!

Demenciával élő lakóink segítése



Az idős személyek részére biztosított bentlakásos intézményi ellátások Munkaközössége 2022-ben kiemelten foglalkozott az intézményekben folyó demencia gondozás szakmai támogatásával, innovatív kezdeményezések megismertetésével. Az év első felében a munkatársak mentális megerősítést kaptak: meghívott előadóinkkal beszélgettünk a veszteségekről, a családtagokkal való kapcsolattartásról. A második félév három szakmai napján innovatív kezdeményezések megismerését tűztük ki célul, a találkozókra a résztvevők gyakorlati tapasztalatokat oszthattak meg egymással az eszközök, technikák és szociális terek kapcsán.

Foglalkozások, terápiák:

Mazács Zsola ismertette meg velünk a hit erejével és a magyar nyelv sokatmondó kifejezéseivel a művészetterápia alapjait, illetve gyakorlatát, valamint a terápia kapcsolódását az idős emberekhez.

Koncsag Adrienn a siófoki intézményben élő demens személyeknél alkalmazott zeneterápiás foglalkoztatás eredményeit mutatta be a kezdetektől a napjainkig. Beszért a terápia színes eszköztáráról, az egyéni eredmények elérésének útjáról, az apátia leküzdéséről, a beszűkült mozgás tánccal történő feloldásáról, a memória aktivizálásáról, a társas kapcsolatok megerősítéséről az ének, zene, tánc segítségével. Videón láthattuk, hogy a demens idős lakókat hogyan mozdtítja ki az apátiából egy-egy kezükbe adott hangszköz vagy hallott dallam.

Fekete Hajnalka, a Gondviselés Háza Esthajnal Időskorúak Otthona terápiás munkatársa betekintést engedett lépésről-lépésre abba a folyamatba, ahogyan felkészül, bevonja a demens lakókat, majd levezet egy foglalkozást. A nyári díszítő projekt keretében halakat készítettek papírból és fonalakból. Bemutatta a demens személyekkel történő foglalkozások típusait, specifikumait képekkel illusztrált példákon keresztül. Különösen nagy tetszést keltett a „matató füzetek” bemutatása, közreadása.



Demensbarát terek:

Jakus Edina számolt be arról, hogy a Máltai játszóterek GYES-en lévő anyukái hol és hogyan varázsoltak csodálatos, interaktív mesefalakat rendelők, kórházak falaira, hogy az ott megforduló beteg gyermekek nagyobb bizalommal várakozzanak vizsgálatukra, kezelésükre. A mesefal mintájára a demens személyek részére is kialakíthatóak interaktív faldíszítések, „matatófal”, illetve környezetfelismerést segítő szimbólumok, vezetvonalak.

Dr. Szaszák Gabriella, PhD okleveles tájépítésmérnöktől, rehabilitációs szakmérnöktől megtudhattuk, hogy a demensbarát környezet legfőbb ismérvei, hogy az ismerős, olvasható, jellegzetes, hozzáférhető, kényelmes, biztonságos és többgenerációs legyen. Mátyus Orsolya, építész hazai és nemzetközi példák mentén mutatta be a már megvalósult idős és demensbarát épített környezeteket. Legnagyobb érdeklődést a hollandiai demenciafalu váltotta ki, amely több mint 150 demens beteg részére nyújt biztonságos, élhető otthont. Az épületkomplexumban élelmiszerbolt, bár és színházterem is szolgálja az ott élők kényelmét.

A munkaközösség eredményessége, jövő évi tervek

Az évzáró szakmai napon kiscsoportos munka keretében került sor a munkaközösség tevékenységének éves értékelésére és a jövőbeni közös munkára vonatkozó intézményvezetői javaslatok megfogalmazására, valamint nagycsoportos prezentálására.



A Munkaközösség tagjai pozitívként élték meg, hogy ebben az évben megismerhettek más intézményeket, azt, hogy hogyan, milyen keretek között végzik ápolói-gondozói tevékenységüket. Támogató jellegű szakmai ismeretségek, kapcsolatok alakultak, megtörténtek a közösséggé formálódás első lépései. Megfogalmazódtak a közös nehézségek és problémák, ugyanakkor hasznos információkból, jó gyakorlatokból meríthettek ötleteket új módszerek, fejlesztő technikák megvalósítására, illetve problémák megoldásához vezető szakmai inspirációt.

Negatívként említették a nagy fizikai távolságokat, amely költségessé teszi a találkozót, néhányan órákat utaznak hajnaltól tömegközlekedve, és korábban kell elhagyniuk szakmai közösséget, hogy estig hazaérjenek. Ezért szorgalmazzák lehetőség szerint egy kétnapos, intenzív szakmai program létrejöttét.

A résztvevők javasolják továbbá munkakörökét segítő szakmai közösségek létrejöttét is, ahol ápoló-gondozók, terápiás munkatársak, -segítők oszthatják meg egymással tudásukat, tapasztalataikat, megoldásaikat.

Témajavaslatként merült fel a gondnokság kérdése, az adatvédelem, az egységes protokollok igénye, továbbá a humánerőforrás megtartása, toborzás, az intézményi mentálhigiénés munka, demenciával élők foglalkoztatása, aktivizálása, kommunikáció, kiegészítés, demencia érzékenyítés, önkéntesség, valamint a hozzátartozókkal történő együttműködés kérdése.

Cikkünk megjelent a <https://szakmatamogatas.hu/> oldal Hírei között, ahol a második félévben elhangzott előadások is letölthetőek.

Középpontban a mozgás

Intézményeinkben nagyon sok szó esik a mozgás fontosságáról az ellátás-típustól, ellátotti körtől függetlenül. A mozgásszervekre gyakorolt fizikai és fiziológiai hatásokról a Fogyatékos személyek részére nyújtott alapszolgáltatások Munkaközösségének szakmai napján hallhattunk előadást Tóth Adrienn Anita munkatársunktól.

A mozgás hozzájárul az idegrendszeri struktúrák harmonikus együttműködéséhez, testünk és agyunk alapvetően mozgásra van kitalálva. Az agy érése összetett, egymásra épülő folyamatokból áll, egyéni fejlettségi fokon, mely megalapozza a soron következő



Kép forrása:
https://fodisz.hu/hirek/Csaladi_sportnap_Down_szindromas_fiataloknak_Tatan.html

fokozat elérését ép vagy kóros irányban. A rendszeres mozgásnak köszönhetően szervezetünk ellenállóbbá válik a stresszhatásokra.

A komplex mozgásfejlesztés célja: az állapot fenntartása, a képességek megtartása, másodlagos deformitások elkerülése, tartásjavítás, állóképesség növelése, finommotorika fejlesztése, valamint a koordináció, a mozgástervezés javítása. Ezzel az életminőség javítását szolgáljuk az önállóság segítségével az optimális és korrekciós testhelyzetek erősítése mellett. Fontos a rendszeresség, rituálék kialakítása. Egyszerű gyakorlatokban, feladatokban kell gondolkodni, kötötten a mindennapos tevékenységekhez vagy bevezetőként egyéb tevékenységek előtt. A motivációt augmentatív és alternatív kommunikációval, zenével, a ritmus erejével támogathatjuk.

Gimnasztikai vagy ritmus-gyakorlatokat végezhetünk „reggeli tornaként” a napirendbe iktatva. Ilyenkor egy koreográfia mentén követjük a gyakorlatsorokat, melyek kinagyítva követik a mindennapi mozgásokat, cselekvéseket. A torna kiegészülhet zenei háttérrel, labda, szalag, pom-pom használatával, páros és csoportos gyakorlatokkal.



Az egyensúly, koordináció fejlesztésénél fontos a komfortzónából kilépés okozta feszültség, félelem oldása, csökkentése. A gyakorlatok különböző testhelyzetekben, többnyire ülésben történhetnek, alapszabálya, hogy a nagy alátámasztási felületekről közelítünk a kisebb felé a biztonság megtartásával.

A sportjátékok egyaránt fejlesztik az egyéni és közösségi készségeket. A fizikai állapotnak megfelelően többféle sporteszköz is igénybe vehető, melyek használata a biztonsági foktól függő felügyelet mellett megoldható (pingpong, kosárlabda, floorball, tchoukball, boccia, lengőteke stb.)

Amikor az egészségi állapot miatt az ellátott tartósan korlátozódik vagy nem képes az önálló tevékenységre, passzív átmozgatással lehet megtartani az ízületi funkciókat, izmok rugalmasságát, javítani a szövetek vérkeringését, csökkenteni a fájdalmat. Az aktivizálás közben figyelni kell arra, hogy fájdalmat ne okozunk, lassú, egyenletes tempóban, többször ismételjük ugyanazt a mozgást minimum ötször-hatször.



Az intézményen belüli mozgásfejlesztéshez a komplexitás érdekében kapcsolódhatnak más terápiák, mint Snoezelen – multiszenzoros környezetterápia, bazális stimuláció is.

Szakmai nap a fogyatékossgal élő személyekkel foglalkozó szakemberek számára

A 2022. október 27-i műhelymunka elején átbeszéltük a kliensek fogyatékossgági típusait, speciális szükségleteit fókuszba helyezve a hasonlóságokat mind a fogyatékossgági típusok szerinti szükségletek, mind az általános jellemzők (pl.: életkor) és képességek, készségek mentén. A beszélgetés során kirajzolódott, hogy nagy hasonlóságok vannak a kliensek szükségletei terén, sok olyan közös módszertani, szakmai kérdés merült fel, mely minden régióban, minden intézmény esetében kihívást jelent. A fogyatékossgágügy specialitásai, több szektorban való érintettsége (oktatás, szociális, egészségügy, foglalkoztatás) sokrétű ellátási formát, szolgáltatási kínálatot is igényel. A mozgásnak

kitüntetett szerepe lehet a szolgáltatások között többszintű pozitív hatása miatt. Nemcsak az egészséges életmód szempontjából, hanem az új kutatások alapján az agyi plaszticitás fenntartásában is kiemelkedő szerepe van a fizikai aktivitásnak. Kérdés, hogyan lehet biztosítani a megfelelő mozgásos aktivitást a nappali ellátást és a támogató szolgáltatást nyújtó intézményekben. Külön kérdésként merültek fel a mozgáskorlátozott kliensek, az ő speciális szükségleteik mozgásállapotuk tekintetében, milyen lehetőségeink vannak az állapot megtartására, a megfelelő életminőség kialakítására. Érintettük a speciális segédeszközök, adaptációs technikák, emelések, fogások kérdését,



külön hangsúlyozva a szakemberek egészségmegőrzésének fontosságát. Ehhez összegeztük a szervezeti szinten elérhető segédanyagokat, mint például a helyes emeléseket, transzfereket bemutató saját video sorozatunkat. Áttekintettük az értelmi akadályozottság területén megjelenő szakterminusokat, az intellektuális képességzavar jelentését és a hozzá kapcsolódó esetleges mozgás kivitelezési nehézségeket. A támogató szolgálatok esetében kitértünk a személyi segítség lehetőségeire, az otthoni ellátásban megvalósítható technikákra, módszerekre, mint például a passzív átmozgatásra.

A műhelymunka során sok témát érintettük ezért felmerült, hogy a jövőben érdemes lenne egy-egy rész témában jobban elmélyülni, illetve megosztani egymással a már működő jó gyakorlatokat.

Felhívás!

Várjuk azon intézmények jelentkezését, akik szívesen megmutatnák a szakmai területen végzett tevékenységüket, tapasztalataikat, bemutatják programjaikat!

Köszönjük szerzőinknek és közreműködő kollégáinknak a Hírlevél elkészítését:

Káldyné Szabó Eszter, Magony Ágnes, Molnár Anna, Horváth Ádám, Tóth Adrienn Anita

**Az MMSz Országos Módszertani Munkacsoportja
áldott ünnepet kíván
az MMSz minden munkatársának!**

